

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2026 m. vasario 11 d.
(OR. en)

12655/25

Tarpinstitucinės bylos:
2025/0162 (NLE)
2025/0163 (NLE)

AELE 82
CH 44
MI 634

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro
transporto protokolas dėl valstybės pagalbos

SUSITARIMO TARP
EUROPOS BENDRIJOS
IR ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS
DĖL ORO TRANSPORTO
PROTOKOLAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS

EUROPOS SĄJUNGA (toliau – Sąjunga)

ir

ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJA (toliau – Šveicarija),

toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis,

SIEKDAMOS stiprinti ir didinti Šveicarijos ir jos įmonių veikimą Sąjungos vidaus rinkoje, kurioje Šveicarija veikia pagal 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge sudarytą Susitarimą tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto (toliau – Susitarimas);

PRIPAŽINDAMOS, kad siekiant tinkamo veikimo ir vienodumo tose vidaus rinkos srityse, kuriose veikia Šveicarija, Šveicarijos ir Sąjungos įmonėms būtina užtikrinti vienodas konkurencijos sąlygas remiantis materialinėmis ir procedūrinėmis taisyklėmis, kurios būtų lygiavertės vidaus rinkoje taikomoms valstybės pagalbos taisyklėms;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS Susitariančiųjų Šalių autonomiją ir jų institucijų vaidmenį bei kompetenciją, o Šveicarijos atveju – pagarbą jos konstitucinės tvarkos principams, įskaitant tiesioginę demokratiją, valdžių padalijimą ir federalizmą,

SUSITARĖ:

1 STRAIPSNIS

Tikslai

Šio Protokolo tikslas – nustatyti materialines ir procedūrinės valstybės pagalbos taisykles ir taip užtikrinti vienodas Sąjungos ir Šveicarijos įmonių konkurencijos sąlygas vidaus rinkos srityse, kurioms taikomas šis Susitarimas, taip pat tinkamą vidaus rinkos veikimą.

2 STRAIPSNIS

Ryšys su Susitarimu

1. Šis Protokolas ir jo priedai yra neatskiriama Susitarimo dalis. Jais nekeičiama nei Susitarimo taikymo sritis, nei tikslai.
2. Susitarimo 13–14 straipsniai panaikinami.
3. Susitarimo 12 straipsnio 2 dalis šio Protokolo taikymo tikslais netaikoma.

3 STRAIPSNIS

Valstybės pagalba

1. Jei Susitarime nenustatyta kitaip, Šveicarijos arba valstybės narės arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuria, palaikant tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija, ir daromas poveikis į Susitarimo taikymo sritį patenkančiai Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai, yra nesuderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu.
2. Toliau nurodyta pagalba yra suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu:
 - a) socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, jei ji yra teikiama nediskriminuojant atitinkamų gaminių dėl jų kilmės;
 - b) pagalba gaivalinių nelaimių ar ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti;
 - c) I priedo A skirsnyje nurodytos priemonės.
3. Toliau nurodyta pagalba gali būti laikoma suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu:
 - a) pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti;
 - b) pagalba, skirta svarbių bendro Europos intereso arba bendro Susitariančiųjų Šalių intereso projektų vykdymui skatinti, arba dideliems Sąjungos valstybės narės arba Šveicarijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti;

- c) pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji prekybos sąlygų netrikdo taip, kad prieštarautų Susitariančiųjų Šalių interesams;
- d) pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei ji prekybos sąlygų ir konkurencijos netrikdo taip, kad prieštarautų Susitariančiųjų Šalių interesams;
- e) I priedo B skirsnyje nurodytų kategorijų pagalba.

4. Pagalba, teikiama pagal I priedo C skirsnį, laikoma suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu ir jai netaikomi reikalavimai pranešti pagal šio Protokolo 4 straipsnį.

5. Pagalbai, teikiamai įmonėms, kurioms patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, arba pajamų gaunančioms monopolinėms įmonėms, taikomas šis Protokolas, jeigu taikant šį Protokolą nei teisiškai, nei faktiškai nekliudoma atlikti konkrečių joms skirtų užduočių. Prekybos plėtrai neturi būti daromas tokio masto poveikis, kuris prieštarautų Susitariančiųjų Šalių interesams.

6. Šis Protokolas netaikomas pagalbai, kai suma, suteikta vienai įmonei už veiklą, kuriai taikomas Susitarimas, yra *de minimis* pagalba, nustatyta I priedo D skirsnyje.

7. Jungtinis komitetas gali nuspręsti atnaujinti I priedo A ir B skirsnius nurodydamas priemones, kurios yra suderinamos su tinkamu vidaus rinkos veikimu, arba pagalbos, kuri gali būti laikoma suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, kategorijas.

4 STRAIPSNIS

Priežiūra

1. 1 straipsnio taikymo tikslais Sąjunga, laikydamosi kompetencijos pasidalijimo tarp Sąjungos bei jos valstybių narių, ir Šveicarija pagal savo konstitucinę kompetencijos tvarką, prižiūri valstybės pagalbos taisyklių taikymą pagal šį Protokolą savo atitinkamose teritorijose .
2. Šio Protokolo įgyvendinimo tikslais Sąjunga taiko valstybės pagalbos priežiūros sistemą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 93, 106, 107 ir 108 straipsnius, taip pat Sąjungos valstybės pagalbos srities teisės aktus ir šio Protokolo II priedo A skirsnio 1 punkte išvardytus Sąjungos teisės aktus dėl valstybės pagalbos oro transporto sektoriuje.
3. Šio Protokolo įgyvendinimo tikslais Šveicarija per penkerius metus nuo šio Protokolo įsigaliojimo sukuria ir taiko valstybės pagalbos priežiūros sistemą, kuria visada užtikrinamas priežiūros ir vykdymo užtikrinimo lygis, lygiavertis Sąjungoje taikomam priežiūros ir vykdymo užtikrinimo lygiui, nustatytam 2 dalyje, be kita ko:
 - a) nepriklausomą priežiūros instituciją ir
 - b) procedūras, kuriomis užtikrinama, kad priežiūros institucija tikrintų pagalbos suderinamumą su tinkamu vidaus rinkos veikimu, įskaitant:
 - i) išankstinį pranešimą priežiūros institucijai apie planuojamą pagalbą;

- ii) priežiūros institucijos pagalbos, apie kurią pranešta, vertinimą ir jos kompetenciją tikrinti pagalbą, apie kurią nereikia pranešti;
- iii) pagalbos, kurią priežiūros institucija laiko nesuderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, užginčijimą kompetentingoje teisminėje institucijoje, kartu tą pagalbą sustabdant nuo to momento, kai veiksmą galima užginčyti, ir
- iv) suteiktos ir su tinkamu vidaus rinkos veikimu nesuderinamos pagalbos, įskaitant palūkanas, susigrąžinimą.

4. Pagal Šveicarijos konstitucinę kompetencijos tvarką 3 dalies b punkto iii ir iv papunkčiai netaikomi Šveicarijos Federalinio Susirinkimo ar Šveicarijos Federalinės Tarybos aktams.

5. Jeigu Šveicarijos priežiūros institucija dėl savo kompetencijos apribojimų pagal Šveicarijos konstitucinę tvarką negali teisminėje institucijoje užginčyti Šveicarijos Federalinio Susirinkimo arba Šveicarijos Federalinės Tarybos nustatytos pagalbos, ji visais konkrečiais atvejais užginčija kitų institucijų vykdomą tos pagalbos taikymą. Jeigu teisminė institucija nustato, kad ta pagalba nesuderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, kompetentingos Šveicarijos teisminės ir administracinės institucijos, vertindamos, ar tą pagalbą jų nagrinėjamos bylos atveju galima taikyti, atsižvelgia į tą išvadą.

5 STRAIPSNIS

Esama pagalba

1. 4 straipsnio 3 dalies b punktas netaikomas esamai pagalbai, įskaitant pagalbos schemas ir individualią pagalbą.
2. Šio Protokolo taikymo tikslais esama pagalba apima pagalbą, suteiktą iki šio Protokolo įsigaliojimo ir per penkerius metus nuo jo įsigaliojimo.
3. Per dvylika mėnesių nuo priežiūros sistemos sukūrimo pagal 4 straipsnio 3 dalį priežiūros institucija apžvelgia tebegaliojančias esamas pagalbos schemas, patenkančias į Susitarimo taikymo sritį, ir atlieka tų schemų *prima facie* vertinimą pagal 3 straipsnyje nustatytus kriterijus.
4. Priežiūros institucija pagal 5, 6 ir 7 dalis nuolat tikrina visų Šveicarijoje taikomų pagalbos schemų suderinamumą su tinkamu vidaus rinkos veikimu.
5. Jei priežiūros institucija mano, kad esama pagalbos schema yra nesuderinama arba nebėra suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, ji informuoja kompetentingas institucijas apie pareigą laikytis šio Protokolo. Jei tokia pagalbos schema iš dalies keičiama arba nutraukiama, kompetentingos institucijos apie tai praneša priežiūros institucijai.
6. Jei priežiūros institucija mano, kad priemonės, kurių ėmėsi kompetentingos institucijos, yra tinkamos pagalbos schemas suderinamumui su tinkamu vidaus rinkos veikimu užtikrinti, ji tas priemones paskelbia.

7. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies, jei priežiūros institucija mano, kad pagalbos schema tebėra nesuderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu, priežiūros institucija paskelbia savo vertinimą ir pagal 4 straipsnio 3 dalies b punkto iii papunktį ir 4 straipsnio 5 dalį užginčija tos pagalbos schemos taikymą visais konkrečiais atvejais.

8. Jei esama pagalbos schema iš dalies keičiama taip, kad daro poveikį pagalbos suderinamumui su tinkamu vidaus rinkos veikimu, šio Protokolo taikymo tikslais ta pagalba laikoma nauja pagalba, todėl jai taikomas 4 straipsnio 3 dalies b punktas.

6 STRAIPSNIS

Skaidrumas

1. Susitariančiosios Šalys užtikrina jų teritorijoje teikiamos pagalbos skaidrumą. Sąjungos atveju skaidrumas grindžiamas materialinėmis ir procedūrinėmis taisyklėmis, kurios Sąjungoje taikomos valstybės pagalbai, patenkančiai į Susitarimo taikymo sritį. Šveicarijos atveju skaidrumas grindžiamas materialinėmis ir procedūrinėmis taisyklėmis, kurios yra lygiavertės Sąjungoje, kurios yra lygiavertės taisyklėms, Sąjungoje taikomoms valstybės pagalbai, patenkančiai į šio Susitarimo taikymo sritį.

2. Jei šiame Protokole nenumatyta kitaip, kiekviena Susitariančioji Šalis savo teritorijoje užtikrina, kad būtų skelbiama:

- a) suteikta pagalba;
- b) priežiūros institucijos nuomonės arba sprendimai;

- c) kompetentingos teisminės institucijos sprendimai dėl pagalbos suderinamumo su tinkamu vidaus rinkos veikimu ir
- d) priežiūros institucijos taikomos gairės ir pranešimai.

7 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimo tvarka

1. Susitariančiosios Šalys bendradarbiauja ir keičiasi informacija apie valstybės pagalbą, laikydamosi savo atitinkamų teisės aktų ir naudodamosi turimais ištekliais.
2. Kad materialinės valstybės pagalbos taisyklės būtų įgyvendinamos, taikomos ir aiškinamos vienodai ir būtų užtikrinamas jų darnus plėtojimas:
 - a) Susitariančiosios Šalys bendradarbiauja ir konsultuojasi tarpusavyje dėl atitinkamų gairių ir pranešimų, nurodytų II priedo B skirsnyje, ir
 - b) Susitariančiųjų Šalių priežiūros institucijos nustato reguliaraus keitimosi informacija, įskaitant informaciją apie esamai pagalbai taikomų taisyklių poveikį, tvarką.

8 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Susitariančiosios Šalies prašymu Jungtiniame komitete Susitariančiosios Šalys konsultuojasi dėl klausimų, susijusių su šio Protokolo įgyvendinimu.
2. Įvykus pokyčiams, susijusiems su svarbiais Susitariančiosios Šalies interesais ir galinčiais turėti įtakos šio Protokolo veikimui, Jungtinis komitetas Susitariančiosios Šalies prašymu per 30 dienų nuo to prašymo pateikimo susitinka pakankamai aukštu lygiu, kad aptartų šį klausimą.

9 STRAIPSNIS

Teisės aktų įtraukimas

1. Nepaisant Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto institucinio protokolo (toliau – institucinis protokolas) 5 straipsnio, šio Protokolo 3 straipsnio 4 bei 6 dalių ir 4 straipsnio 2 bei 3 dalių taikymo tikslais ir siekiant užtikrinti vidaus rinkos sričių, kuriose veikia Šveicarija pagal šį Susitarimą, teisės aktų teisinį tikrumą ir vienodumą, Šveicarija ir Sąjunga užtikrina, kad Sąjungos priimti sričių, kurioms taikomi šio Protokolo I priedo C ir D skirsniai ir šio Protokolo II priedo A skirsnis, teisės aktai po jų priėmimo būtų kuo greičiau įtraukti į tuos priedus.

2. Priėmusi srities, kuriai taikomi I priedo C ir D skirsniai arba II priedo A skirsnis, teisės aktą, Sąjunga kuo greičiau per Jungtinį komitetą apie tai praneša Šveicarijai. Susitariančiosios Šalies prašymu Jungtinis komitetas surengia pasikeitimą nuomonėmis tuo klausimu.
3. Jungtinis komitetas veikia pagal šio Protokolo 1 dalį ir kuo greičiau priima sprendimą iš dalies pakeisti I priedo C ir D skirsnius ir II priedo A skirsnį, įskaitant būtinas adaptacijas.
4. Pagal institucinio protokolo 6 straipsnį Jungtinio komiteto sprendimai pagal šio straipsnio 3 dalį įsigalioja nedelsiant, tačiau jokių būdu ne anksčiau nei dieną, kurią atitinkamas Sąjungos teisės aktas pradamas taikyti Sąjungoje.

10 STRAIPSNIS

Įsigaliojimas

1. Šis Protokolas Susitariančiųjų Šalių ratifikuojamas ar patvirtinamas pagal jų pačių procedūras. Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie šio Protokolo įsigaliojimui būtinų vidaus procedūrų užbaigimą.

2. Šis Protokolas įsigalioja pirmą kito mėnesio dieną praėjus mėnesiui po to, kai pateikiamas paskutinis pranešimas apie toliau išvardytas priemones:

- a) Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo institucinį protokolą;
- b) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimas dėl laisvo asmenų judėjimo;
- c) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto institucinį protokolą;
- d) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl oro transporto;
- e) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais institucinį protokolą;
- f) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais;
- g) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl krovinių ir keleivių vežimo geležinkeliu ir keliais protokolą dėl valstybės pagalbos;

- h) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl prekybos žemės ūkio produktais;
- i) Susitarimo tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo institucinį protokolą;
- j) Protokolą, kuriuo iš dalies keičiamas Susitarimas tarp Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl atitikties įvertinimo abipusio pripažinimo;
- k) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos reguliaraus finansinio įnašo ekonominiams ir socialiniams skirtumams Europos Sąjungoje mažinti;
- l) Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Sąjungos programose;
- m) Europos Sąjungos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimą dėl Šveicarijos Konfederacijos dalyvavimo Europos Sąjungos kosmoso programos agentūros veikloje sąlygų.

11 STRAIPSNIS

Dalinis keitimas ir taikymo nutraukimas

1. Šis Protokolas bet kuriuo metu gali būti iš dalies keičiamas abipusiu Susitariančiųjų Šalių sutarimu.
2. Jei Susitarimas nutraukiamas pagal jo 36 straipsnio 3 dalį, šis Protokolas nustoja galioti nuo Susitarimo 36 straipsnio 4 dalyje nurodytos datos.
3. Jei Susitarimas nustoja galioti, teisės ir pareigos, kurias asmenys ir įmonės pagal Susitarimą įgijo iki Susitarimo galiojimo pabaigos dienos, yra išlaikomos. Susitariančios Šalys bendru sutarimu sprendžia, kokių veiksmų reikia imtis dėl teisių jų įgijimo metu.

Šis Protokolas parengiamas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis, kiekvienas tekstas yra vienodai autentiškas.

TAI PALIUDYDAMI, toliau nurodyti deramai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

Sudarytas metų dieną.

Europos Sąjungos vardu

Šveicarijos Konfederacijos vardu

IŠIMTYS IR PAAIŠKINIMAI

A SKIRSNIS

SU TINKAMU VIDAUS RINKOS VEIKIMU SUDERINAMOS PRIEMONĖS,
NURODYTOS 3 STRAIPSNIO 2 DALIES c PUNKTE

Toliau nurodytos priemonės yra suderinamos su tinkamu vidaus rinkos veikimu ir joms netaikomas 4 straipsnio 3 dalies b punktas:

[...].

B SKIRSNIS

PAGALBOS, KURI GALI BŪTI SUDERINAMA
SU TINKAMU VIDAUS RINKOS VEIKIMU, KATEGORIJOS,
NURODYTOS 3 STRAIPSNIO 3 DALIES E PUNKTE

Toliau nurodytų kategorijų pagalba gali būti laikoma suderinama su tinkamu vidaus rinkos veikimu:

[...].

C SKIRSNIS

BENDROSIOS IŠIMTYS, NURODYTOS 3 STRAIPSNIO 4 DALYJE

Pagalba laikoma suderinama su vidaus rinkos veikimu ir jai netaikomi reikalavimai pranešti pagal 4 straipsnį, jei ji teikiama laikantis materialinių sąlygų, išdėstytų toliau pateikiamose nuostatose:

- 1) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, I ir III skirsniai, (OL L 187, 2014 6 26, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315, (OL L 167, 2023 6 30, p. 1);
- 2) 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimo dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, 1–6 straipsniai (OL L 7, 2012 1 11, p. 3).

D SKIRSNIS

DE MINIMIS PAGALBA, NURODYTA 3 STRAIPSNIO 6 DALYJE

Termino „*de minimis* pagalba“ reikšmė apibrėžta 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamente (ES) 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L, 2023/2831, 2023 12 15).

Kai pagalba skiriama įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, vartojamo termino „*de minimis* pagalba“ reikšmė apibrėžta 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamente (ES) 2023/2832 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalba, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms(OL L, 2023/2832, 2023 12 15).

EUROPOS SĄJUNGOJE TAIKOMI BENDRIEJI IR SEKTORIŲ AKTAI,
NURODYTI 4 STRAIPSNIO 2 DALYJE

A SKIRSNIS

BENDRIEJI IR SEKTORIŲ AKTAI

- 1) Šio Protokolo taikymo tikslais ir pagal 4 straipsnio 2 dalį Sąjunga taiko šiuos aktus:
 - a) 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589, nustatantį išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles, (OL L 248, 2015 9 24, p. 9);
 - b) 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (ES) 2015/1589 (OL L 140, 2004 4 30, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gruodžio 1 d. Komisijos reglamentu (ES) 2016/2105, (OL L 327, 2016 12 2, p. 19);
 - c) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, (OL L 187, 2014 6 26, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315, (OL L 167, 2023 6 30, p. 1);

- d) 2011 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimą dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 106 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai, kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms pavesta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, (OL L 7, 2012 1 11, p. 3);
 - e) 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentą (ES) 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L, 2023/2831, 2023 12 15);
 - f) 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentą (ES) 2023/2832 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai, skiriamai visuotinės ekonominės svarbos paslaugas teikiančioms įmonėms, (OL L, 2023/2832, 2023 12 15);
 - g) 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).
- 2) Šio Protokolo taikymo tikslais ir pagal 4 straipsnio 3 dalį Šveicarija sukuria ir taiko valstybės pagalbos priežiūros sistemą, kuria visada užtikrinamas priežiūros ir vykdymo užtikrinimo lygis, lygiavertis Sąjungoje taikomam priežiūros ir vykdymo užtikrinimo lygiui, nustatytam šio skirsnio 4 straipsnio 2 dalyje ir 1 punkte.

B SKIRSNIS

EUROPOS KOMISIJOS GAIRĖS, PRANEŠIMAI IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO PRAKTIKA

- 1) Šio Protokolo taikymo tikslais ir pagal 4 straipsnio 3 dalį Šveicarijos priežiūros institucija ir kompetentingos teisminės institucijos Šveicarijoje deramai atsižvelgia į atitinkamas gaires ir pranešimus, kuriuos privalo teikti Europos Komisija, taip pat į jos sprendimų priėmimo praktiką, ir kiek įmanoma jų laikosi, kad būtų užtikrintas priežiūros ir vykdymo užtikrinimo lygis, lygiavertis Sąjungos lygiui.
- 2) Europos Komisija Jungtiniam komitetui praneša ir paskelbia gaires bei pranešimus, kurie, jos nuomone, pagal Susitarimą yra aktualūs.

BENDRA DEKLARACIJA,
PRIDEDAMA PRIE SUSITARIMO TARP EUROPOS BENDRIJOS IR
ŠVEICARIJOS KONFEDERACIJOS DĖL ORO TRANSPORTO
PROTOKOLO DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS

Jeigu Europos Komisija teikia bet kokios formos pagalbą, kuriai pagal šį Protokolą netaikomos valstybės pagalbos taisyklės ir kuria, palaikant tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija ir daromas poveikis į Susitarimo taikymo sritį patenkančiai Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai, Šveicarija gali paprašyti surengti konsultacijas šiam klausimui aptarti.
